

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

☐ ☐

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

☐ ☐

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unitatea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joia și Sâmbăta.

Egali — în fața morții.

(ET) Câmpul de luptă e imperiul egalității. Glonțul nu alege, sângele e pe o formă de roșu, viața e scumpă fiecăruia. Nimenia nu se întreabă, cât drept își apără și câtă avere. Se luptă fiecare pe o formă, ofițerul și ostașul de rând, intelectualul și servitorul, proprietarul și lucrătorul său. Toți servesc, în aceeași oștire, cu aceleași mijloace, aceeași putere și în mijlocul acelororași primejdii.

Pe câmpul de luptă nu există deosebirea de clasă, de limbă și origine. Toți sunt cetățeni, toți ostași gata de jertfă pentru același scop. Fiecare atâta numără cât valorează el în prestațiunile lui.

A trebuit să vină cataclismul acesta asupra națiunilor mari, ca să se vadă, ce zăgazuri artificiali s'au pus pe vreme de pace în fața principiilor evanghelice, cari propagă acum de două mii de ani egalitatea omenească în viață, în aspirații, în năzuințe, precum iată egali suntem cu toții în fața morții. Nu preotul, nici levitul a reprezentat egalitatea evanghelică, cari au trecut înainte pe lângă samarineanul jefuit și bătut, pentru că era de altă viață, ci celce în samarinean a văzut pe omul avizat la ajutorul deaproapelui..

Multe credințe se vor prăbuși pe urma acestui războiu. Multe doctrine se vor sfărâma, zoriile unei noi idealogii trebuie să mijască, ca să iasă biruitoare alte principii — adevărat evanghelice. Fiecare să fie considerat și pe timp de pace amăsurat prestațiunilor sale, precum fiecare popor trebuie să valoreze și să fie răsplătit amăsurat serviciilor aduse, pentru obște pe timp de restriște.

Va trebui să se inaugureze pe urma acestui războiu o altă politică

sănătoasă, fiindcă pe averea tuturor, pe sănătatea, libertatea, jertfa și abnegațiunea mulțimii se zidește statul și puterea lui. Sunt prețuite jertfele aduse pe câmpul de luptă, suntem egali în fața gloanțelor, trebuie să fim egali și în vremuri de pace, pe toate terenele.

Din dieceza Gherlei.

Cercular către întreg clerul și poporul diecezan.

Venerabili frați și fii preaiubiți!

(Continuare și fine).

8. Ci ni-se închează inima de durere, iubiți frați și fii, când vedem și pomenim, ceea ce voi tot așa de bine știți, că astăzi adevărat lumea aproape întreagă este atât de departe de această pace adusă pământului din cer și de această bună voire între oameni și că în vreme ce vorbim de praznicul păcii, oamenii se potopesc în cel mai sălbatic războiu! Fi-va ore sfârșit grabnic acestei sfârșiri de oameni? În praznicul păcii dani-se va să vedem pământul bucurându-se iarăș de pacea Celui ce este *Domn păcii*, adevărat a Domnului Isus Hristos? Noi nu știm, o știe singur Dumnezeu. Dar știm un lucru, și e că, după vorba unui cărturar (contele di Maistre), *războaiele sunt curățirea popoarelor*, și să adaugem: deșteptarea, trezirea credinței și a cunoștințelor. Vedeti pe cei plecați sub steag! Foarte puțini ostași au plecat fără de o rugăciune și binecuvântare, ori fără de a fi cerut mai înainte la picioarele unui preot în sf. spovedanie iertarea Cerului și fără de a fi primit pe Dumnezeu celor tari în sf. Taină a Cuminecăturii; și vor fi puțini de aceia, cari să nu fi luat cu sine, pe lângă pușcă, un chip sfânt, o cruciuliță, o cărticică de rugăciuni. Iar acei puțini, a căror credință a fost doară adormită la plecarea, să credeți, că la auzul celei de întâiu bubuituri de tun s'au deșteptat credincioși și și-au ridicat ochii și inima la Dumnezeu. Ostașii aceștia arată că ostaș nu poate fi omul cel fără religione și fără Dumnezeu. Da, războaiele sunt curățirea popoarelor. Nu numai a celor plecați în luptă, ci și a noastră a tuturor celor rămași acasă trebuie să fie curățire. Ne-am bucurat înțelegând că în multe locuri se mai face

și acum rugăciunea Cinstitului Paraclis. Stăruiti și mai departe în bine și în rugăciuni învindu-vă și curățindu-vă sufletește. Așa făcând și primind cu vrednicie sfințele taine a spovedaniei și a Preasfintei Cuminecături, veți dobândi sufletelor voastre, și în groaza războiului, pace și tărie, apoi mângâiere pentru cei duși ori căzuți în luptă, — iar celor căzuți ai voștri le veți dobândi odihna și răsplata dreptilor.

9. Acum veți înțelege, iubiți frați și fii, pentru ce trebuie să petrecem zilele postului Crăciunului în chip deschilinit. Deși despre toate posturile să nu uitați „că postul numai atunci va fi plăcut înaintea lui Dumnezeu, dacă cu acela se vor împreună rugăciuni și fapte bune“¹⁾.

Ci îndemnându-vă să țineți porunca: postului, nu vrem să nu amintim că: morbul, starea unuia care acum s'a sculat din un morb, slăbia desleagă pe om dela post, și că afară de aceea pe cum dela alte porunci date de Biserică, așa și dela porunca de a posti, se poate da deslegare dela mai marii bisericesti. Drept aceea, iubiți frați și fii, dacă pentru vreo pricină oarecare, cum ar fi și greutatea de a câștiga bucate de post ori alta, postul va fi spre greutate, întorceți-vă și acum și în celelalte posturi ca fii supuși către noi, Arhiereul și Părintele vostru, și noi, cu puterea ce avem, vom deslega dela post pe singuratici, cum și în cât în Domnul vom judecă a fi bine.

Iar acelor cari din orice pricină ar fi deslegați dela post le aducem aminte, să suplinească postul ducând o viață tot mai creștinească și îndreptând tot ce ar fi păcătos în faptele lor, cum zice sf. Pavel: „Pecum v'ați făcut mădulările voastre slugi necurăției și fărădelegii spre fărădelege, așa acum faceți-vă mădulările voastre slugi dreptății, spre sfințire“²⁾. Adevărat aceea ce în trecut a slujit păcatului, de acum înainte să facem să slujască virtuții sau faptelor celor bune.

10. Pe urmă, înainte de a încheia, iubiți frați și fii, vrem să vă legăm de inimă un lucru. În legătură cu contenirea, înfrânarea și postul, de cari v'am vorbit, am socotit în Domnul să vă îndemnăm, pe cum și facem cu tot adinsul, să vă lăpădați, să părăsiți obiceiul de a face pomeni cu ospăț după cei morți. Socotiți, poate fi ore lucru plăcut lui Dumnezeu și de odihnă celui mort, că vei ospăta nea-

¹⁾ Conc. prov. I. Vit. VI. c. VIII.²⁾ Rom. 6, 19.

murile, prietini, vecinii, cunoscuții și nu vei băga în samă pe cei săraci, orbii și schiopii, cum zice Domnul nostru Isus Hristos? Nu ajunge oare cu mult mai mult un „Dumnezeu primească“ ori un „fie de sufletul morților“ ieșit din gura unui adevărat năcăjit pentru o bucată de pâine, pentru o haină, pentru un pahar de apă dat în numele Domnului de sufletul mortului, decât ospetele cu cari nici nu intri în voie, și după ce ai risipit și cheltuit mult, încă te și povestesc. — Și, decât toate pomenile din lume, nu ajunge apoi nesfârșit mai mult pentru odihna celui mort, o singură sfântă Liturghie sau slujbă? Ba chiar mai mult folosești celor morți ducând la biserică o prescură, ca să se facă *pomenire* de ei în Sfânta slujbă sau Liturghie. O, dacă cei cari pot face pomeni, ar aduna într-o sumuliță banii ce se pradă pe beutură și nimicuri, ar fi în stare să facă fundație, ca până va fi lumea să se dea slujbă pentru cel mort!

Ci s'au schimbat, iubiți frați și fii, și vremile. Știm că a fost acest obicei — măcară a fost un obicei rămas dela păgâni — și la cei dintâiu creștini. Dar cum omul face și din bine rău, și din leac otravă, așa a făcut și cu pomenile, — de am ajuns astăzi acolo, că pe lângă risipa ce se face de bani câștigați cu crunte sudori, ori doar luați împrumut, ori luând făină și vinars împrumut, am ajuns, zicem, acolo, de cu aceste pomene nu cinstim ci vătămăm pe Dumnezeu preabunul, nu mângâiam ci supărăm pe cel mort, am ajuns să vedem pomenile a fi prilej de certe, de păcate, de beții, după vorbele înțeleptului Solomon din Sfânta Scriptură: „Cui este vai? cui sunt gâlceviți cu judecați? cui năcazuri și șfezi? cui zdrobirea înzădar, cui sunt ochii urduși? Au nu celor ce se zăbovesc la vin și celor ce păzesc unde se fac ospete? Nu vă îmbătați..., ci umblați cu oameni drepti“¹⁾. Că ospățul și beția se gată cu jocuri și cu păcate, cum se zice în Sfânta Scriptură: „au șezut norodul de au mâncat, și au beut, și s'au sculat de au jucat“²⁾.

Pentru aceleași pricini și tot pentru binele vostru, iubiți frați și fii, am dori și vă îndemnăm să fiți tot așa de cumpătați în ospetele ce se fac la nunți. Au trecut vremile să mai țină o nuntă zile de-a rândul. Și totuș se mai face și se cheltuște înzădar. Bogații o fac de fală, săracii — ca să nu rămână mai pe jos, că și ei pot ce pot alții. Și lucrul n'are rost! Dați tinerilor miritei banii aceia, dacă-i aveți, și e cu mult mai bine, — dacă nu-i aveți, nu vă băgați capul în datorii, și iară e bine și tot pentru voi e bine.

Ci socotiți la zilele noastre! Când împărăție se scoală pe împărăție, când neam pe neam se sfășie, când familiile și satele sunt lipsite de floarea tinerimii, de brațele cari câștigau, cine poate avea pofta să risipească în pomeni și nunți cu ospete?

Voi, cari ați văzut mișcări de oștiri, drumuri și chiar locuințele voastre pline de batalioane, de cai și de care încărcate cu toate câte trebuiește oștirii, cari ați auzit și încă mai auziți acestea care —

și au fost și care de ale vostre —, zile și nopți dearândul scârțâind sub greutatea tunurilor, a muniției și a hranei, cari ați dat tot ce vi-s'a cerut, muncă și ajutor, în aceste zile, și cari pe lângă aceea purtați în inimile voastre jalea după cei duși și poate și morți în războiu, voi cari ați trecut și încă mai sunteți în groaza războiului, credeți voi că mai e potrivită vremea de ospete și pomeni? — Mai vârtos, iubiților, cruțați pentru zilele cari vor urma și cari, chiar încetând războiul, și mai grele vor fi.

Așteptăm drept aceea dela frații preoți incredințați cu păstoria sufletelor, să stăruască cu tot deadinsul întru împlinirea acestui îndemn și dor al nostru, și așteptăm dela toți fiii noștri, credincioșii diecezei, cărora lăsăm să se cetească întreagă cartea aceasta a noastră în biserică de pe amvon (și în filiale) în cea mai apropiată Duminecă sau sărbătoare — ca urmând, ca fii ascultători, glasul nostru părintesc, care țintește numai spre binele lor și de pe pământ și veșnic, așa să facă și așa să fie, precum i-am povățuit în această carte.

„Iată celui ce poate să vă păzească pe voi, fără de păcat, și nespurcați, și să vă puie înaintea feții Măririi Sale fără de prihană întru bucurie, Unuia Preaînțeleptului Dumnezeului, Mântuitorului nostru slavă, și mărire, stăpânie, și putere, și acum, și întru toți vecii. Amin“¹⁾.

Dat în Gherla, în ziua de ^{18 Noemvrie}_{1 Decemvrie} anul 1914, al episcopiei noastre al doispzezecelea.

Episcop Vasile.

Daruri de Crăciun pentru ostașii noștri depe câmpul de războiu. Ministrul de Culte și instrucțiune publică prin rescriptul dela 9 Noemvrie 1914, comunică, cumcă a însărcinat pe inspectorii școlari reg. să adune colectele elevilor dela școlile primare din districtul lor, făcute în scopul de a se trimite daruri de Crăciun ostașilor noștri depe câmpul de războiu.

E datoria noastră creștinească să întărim în credința lor strămoșească și să le dăm curaj în lupta dreaptă și sfântă, tuturor acelora, cari azi sunt pe câmpul de războiu; drept aceea cu toată dragostea părintească îndemnăm și sfătuim pe toți părinții, ca prin copiii lor de școală să dea fiecare după putință obolul lor, menit să ducă și celor depe câmpul de războiu, în ziua cea mare a nașterii Mântuitorului nostru Isus Hristos: *pace, bucurie și mângâiere*.

Preoții și învățătorii sunt obligați să facă această colectă, iar listele despre lucrurile colectate să le trimită inspectorului regesc.

O nouă acțiune a papei. Pontificalele Benedict XV pătruns de dragoste și reverință față de Isus Hristos, a cărui naștere o prăznuim nu peste mult, și de milă față de omenimea cuprinsă de multe nefericiri cauzate de războiu, a început anumite pertractări cu guvernele beligerante pentru încheierea unui armistițiu de Crăciun. Dorința ferbinte și nobilă a papei s'a înfrânt

față de încăpăținarea Rusiei și Franței, cea dintâiu invocând diferența Calendarelor, iar Franța, s'a opus din principiu, numai din motivul, că inițiativa armistițiului a pornit din Vatican.

Ziarele din Roma comunică, că papa nu și-a pierdut nădejdea în realizarea scopului său, de aceea a întreprins o nouă acțiune de pace, care nu decurge în cadrele formalităților rigide ale diplomației, ci în modul unui schimb amical de idei. Marția trecută a fost trimisă propunerea papei puterilor beligerante, în care cere un armistițiu de 48 ore. De sărbătorile Crăciunului oriental, se prevede de asemenea un armistițiu de aceeaș durată.

Intrevederea regilor la Malmö.

Domnitorii țărilor nordice, Șvediei, Norvegiei și Daniei s'au întrunit la Malmö — capitala unui district din Șvedia. Intrevederea aceasta nu e lipsită de importanță deosebită, de aceea lumea diplomatică așteaptă cu un interes explicabil rezultatul acestor consfătuiri. După cum se anunță din locurile competente, întrevederea dela Malmö, înseamnă începutul unei acțiuni unitare mai strânse a celor trei țări și că această întrevedere ar avea caracter demonstrativ contra antantei, dar cu deosebire în contra Angliei, pentru dispozițiile păgubitoare și volnice ale acesteia referitor la comerțul maritim. Regii sunt însoțiți la această consfătuire de ministrii respecti de externe.

† Horațiu C. Deac.

O veste tristă mai mult!

Tânărul și talentatul profesor al școlii normale (preparandiei) gr.-cat. române din Gherla, *Horațiu C. Deac*, unicul fiu al părintelui David Deac din Păclișa (comitatul Solnoc-Dobâca) a murit moarte de erou în 21 Octomvrie al acestui an de jale, pe colinele Iancow de lângă Stary-Sombor, pe câmpul de războiu din Galiția.

Vestitorul morții sale, un prietin și tovarăș de luptă al eroului nostru incunostiințeaș pe părinți că era a opta zi de foc, când un glonț inamic i-a străbătut prin coastă drept la inimă, lăsându-l fulgerat pe loc. Tovarășii săi de luptă, cari încă îl iubiau foarte mult pentru bunătatea și veselie lui innăscută, îl luară și-l îngropară cu grijă în umbra brazilor, făcându-i culcuș de cetină, punându-i la cap o cruce și zicându-i un „Tatăl nostru“ pentru odihna sufletului...

Ce dureros e încercată prin pierderea aceasta școala normală (preparandia) din Gherla, care lega atâtea nădejdi de acest profesor tânăr, talentat și crescut în spirit adevărat românesc în Blaj, metropola culturii românești. În deosebi elevii săi trebuie să deplângă într'însul pe părintele și povățuitorul lor bun, înțelept și energic.

Dureros ne atinge moartea lui și pe noi prietini și cunoscuții lui, cari așa simțim, că odată cu el s'a prăbușit ceva și din noi, rămânându-ne doar, ca o slabă mângâiere, amintirea lui plăcută.

Dar unde sunt cuvintele în stare să zugrăvească durerea ce sfășie sufletele părinților săi, cari numai pe el l-au avut și în care singur și-au pus mângâierea și fericirea vieții lor?!

¹⁾ Pilde 23, 29—30.

²⁾ Eșire, 32, 6.

¹⁾ Iuda 1, 24—25.

Intr'adevăr, când te gândești la jalea cea multă și grea ce a pricinuit și va pricinui încă războiul acesta grozav, trebuie să plângi și să zici cu poetul, că războiul e acel lung prilej pentru durere, căci mii de lacrimi nu-i ajung și tot mai multe cere.

Și astfel ne-a cerut și lacrimile noastre!

Ochii ne sunt plini și inima ni-e goală, când ne gândim la tine, iubitul nostru *Horatiu*, precum și la mulții, nenumărații noștri tineri cari, ca și tine sângeră și pier pe câmpurile de bătaie în vrâsta cea mai frumoasă a vieții lor: la 20—25—30 etc. de ani, toți floarea țării și lamura generațiilor lor!

Tu unul însă par'că ți-ai presimțit sfârșitul! De aceea ai scris părinților tăi înainte de-a pleca la luptă, că și cerul e trist și varsă lacrimi de ploaie după voi cari vă duceți, iar clopotele în limba lor plângeau cu glas tânguitor și voi ziceți, că plâng după voi...

Și totuș tu n'ai plâns, ci voios ai sburat la luptă cruntă, precum voios ai sburat și în lumea celor drepti, în lumea eroilor morți pentru patrie! Vestitorul morții tale ne spune, că tu și în clipa morții tot zimbitor și senin ai fost, cum zimbitor și senin ai fost vieța ta întregă!

Par'că te văd ca băiat de clasa IV. liceală. Ai venit dela liceul unguresc din Gherla și nu știai, firește, așa de bine românește, ca noi, cari am fost tot în școală românească. Mai făceai deci câte-o greșală, de care noi în ușurătatea noastră copilărească râdeam șgomotos, dar tu nu te tulburai pentru aceea în calmitatea și seninătatea ta înăscută, ci vesel și curajos treceai peste piedeci înainte... De aceea ne erai apoi așa de drag tuturora. Te desmerdam „Cocle”.

Iubirea ta de artă și de frumos, mai ales iubirea ta pentru pictură, în care ai produs lucruri uimitoare pentru noi deja în anii de licean, îți măriau seninătatea și frumuseța sufletului tău.

Te iubiau și profesorii tăi, deși în studiile obișnuite nu erai așa distins; te iubiau, fiindcă te-ai distins și atunci prin iubirea ta de frumos, precum și prin curajul și avântul sufletului tău, pe care-l arătași de atâteaori la examenele de gimnastică și mai cu seamă cu ocaziunea unei emulări regnicolare de exerciții gimnastice al tinerimii din școlile secundare (medii) ale țării întregi, când tu aduseși atâta cinste liceului din Blaj și peste tot neamului românesc, care are astfel de fii.

Regret, că nu am la îndemână număroasele tale pânze, ca să mă bucur de creațiunile tale artistice și să văd cum te-ai dezvoltat și desăvârșit, de când ne-am despărțit deolaltă din Blaj. Știu, că te-ai înscris mai întâiu la facultatea juridică a universității din Cluj, fiindcă zadarnic ai cercat să fii primit acolo, unde dorul și chemarea ta te-au mînat: la școala de belearte din Budapesta, căci ai fost respins.

Nesimțind însă nici o chemare și aplicare pentru cariera advocătească și nevoind să fi și tu un nenorocit, care și-a greșit cariera și care să nenorocească și pe alții, ai părăsit facultatea juridică, deși ai dat dovezi, că poți face ispravă bună și în studiile acelea, și te-ai înscris la litere, după ce iarăși ai fost respins dela școala de belearte din Budapesta. Și tot așa ai pățit și a treia și a patra oră, ba ai fost mînat și în România, ca și când tu n'ai fi fost

fiul acestei patrii, pentru care tu acum ți-ai varsat sângele, și n'ai fi avut dreptul să te dezvolti și să te desăvârșești după dorul și chemarea inimii tale!

Și tu totuș n'ai desperat, nu ți-ai pierdut curajul și voia de lucru. Pictai, dese-nai, te îndeletniciau în continuu cu arta ta favorită, ca să poți fi și tu odată favoritul ei! Departe vei fi ajuns, și mai ales departe ar fi trebuit să ajungi cu stăruința și talentul ce l-ai dovedit tu!

Acum însă s'au sfârșit toate! Te-ai sfârșit tu și s'au sfârșit și minunatele tale visuri de artă!

Dar tu ai murit zimbînd! Ce mult spune zimbetul tău! — Mi-aduc aminte, că te vedeam adese zimbînd, când lucrai la vreun tablou favorit sau când desenai vreun chip iubit. De bună seamă și pe câmpul de luptă tu vei fi întrezărit cu ochii tăi de artist grandiosul tablou al fericirii veșnice, cununa nemuririi care e hărăzită de Domnul vitejilor apărători ai patriei. Toate popoarele creștine au convingerea, că sufletele eroilor căzuți pentru țară merg deadreptul în raiu. Lumina și frumuseța cea netrecătoare a raiului a trebuit deci să fie aceea ce ți-a înseninat și luminat fața în clipa morții! Pentru tine deci n'avem pentru ce fi îngrijorați!

Mai greu încercați sunt însă sermanii tăi părinți, a căror unică bucurie și nădejde ai fost tu!

Se vor mîngăia însă și ei, precum te-ai mîngăiat și împăcat și tu totdeauna cu soartea și vor suporta și ei lovitura aceasta grea resemnându-se și ei în voia cea nepătrunsă a Tatălui ceresc fiind încredințați, că Dumnezeu, în bunătatea Sa nemărginită, și din rele și nenorociri încă va ști scoate adevărate binefaceri pentru noi.

O legendă creștină povestește, că un prunc, fiind ghebos, adevăc strâmb de spate din naștere, a avut să sufere foarte mult pentru aceasta în vieța lui pămîntească. Dar a suferit creștinește. Când l-au înmormântat însă și au căutat în sicriul lui, au văzut că din strâmbătura lui de spate au răsărit două aripi minunate de inger, cu cari micul ghebos s'a înălțat la ceruri. Așa credem, că și din durerea aceasta mare sufletească a părinților tăi și din această groznică, cea mai groznică lovitură ce-i putea ajunge pe părinții tăi, încă vor răsări niște aripi de ingeri, cu cari se vor putea înălța și ei odată în cer la Dumnezeu, ca acolo veșnic uniți cu tine prin legăturile dragostii celei mai tari și decât moartea să-L preamăriți și lăudați nelncetat! Așa să fie.

În numele prietinelor și conșcolarilor tăi:
Beiuș 2/XII n, 1914.

Prof. Ioan Georgescu.

Războiul european.

Știrile din zilele ultime, de pe câmpul de luptă din nord, sunt de cea mai mare importanță. Din aceste aflăm, că ofensiva trupelor rusești, după lupte îndelungate și crâncene, cari decurg de 4 săptămâni, a fost zdrobită cu desăvârșire și rușii au fost siliți să se retragă pe un front de

400 km. în Polonia și Galiția. Punctele extreme ale acestui uriaș front sunt, la nord gura râului Bsura din Polonia, iar în sud localitatea Krosno din Galiția.

Trupele noastre, cari au alungat pe ruși din comitatele nordice ale Ungariei, au fost întimpinate de dușman, care opunea rezistență îndârjită la poalele Carpaților din Galiția. Dar în fața atacurilor trupelor noastre, rușii nu și-au putut menține pozițiile dintre Krosno și Zaklicyn. Înaintarea trupelor noastre prin Carpați e de cea mai mare importanță, căci prin aceasta rușii sunt luați între două focuri — din sud și vest.

Vineri au ocupat trupele noastre orașele Przedborz și Pietrikow, ambele în Polonia. Notăm numai aceea, că orașul Przedborz a fost ocupat de regimentul 31 de infanterie din Sibiu, despre care știm, că aproape întreg e românesc. Rușii sunt în continuu alungați de oștirile aliate, cari câștigă pretutindeni succese.

Dintre rușii intrați prin Carpați la noi în Ungaria au fost scoși de pe teritor ungar cei din comitatele Sáros, Zemplén și Ung. Mai sunt încă trupe rusești în comitatul Bereg și Maramurăș. Pe la Munkács decurge o luptă mare, apoi se dau lupte în părțile de nord ale comitatului Bereg și pe la Toronya, în Maramurăș. Trupele noastre concentrate aci sunt însă destul de numeroase și de tari, ca să poată sili pe dușman să se retragă. Pe la Kőrösmező ai noștri au urmărit pe dușman până în Galiția.

Din Sârbia nu avem nici o știre mai nouă. Gruparea trupelor noastre retrase de pe teritoriul cucerit dela sârbi e încă în curgere. Intreaga presă dela noi e adânc măhnită, că a trebuit să fie evacuat și Belgradul, a cărui luare în posesiune a pricinuit atâta bucurie în țara întregă, dar se mîngăie cu aceea, că lupta decizătoare nu se va da în războiul actual cu sârbii, ci cu rușii.

De pe câmpul de războiu din Franța avem știri numai despre ciocniri mai mărunte. Lupte mai mari nu s'au dat acolo în zilele din urmă. Tot ciocniri mai mici au avut și turcii cu rușii în Caucaz, iar pe mare englezii au prins și au scufundat și al cincilea vas mare german de războiu, care în rîndul trecut scăpase cu fuga.

Luptele din nord.

Budapesta, 20 Decembrie.

În Carpați ieri am respins avangardele inimice în regiunea Latorcza. Spre nord-ost dela pasul Lupkow s'au dezvoltat lupte mai mari.

Atacul nostru pornit între Krosno și Zaklicyn a câștigat teren pretutindeni. În valea Biala, trupele noastre au înaintat până la Tochom.

Pe malul inferior al râului Dunajet luptele continuă, astfel rușii opun rezistență în Galiția din nou cu forțe mai mari.

În Polonia sudică am ajuns până la Nida.

Escadra germană a bombardat coastele Angliei.

Agența Telegrafică Ungară anunță din Londra că ministerul englez de războiu a dat următorul comunicat oficial referitor la bombardarea coastelor Angliei de către flota germană:

Vasele germane, cari au apărut înaintea orașului Hartlepool constau evident din două bastimente și un crucișător. Ele au început focul dimineața la 8 o. și deja la 8 și un sfert comandantul bateriilor, cari apărau țărmul, observă că tunurile noastre și-au și făcut efectul nimerind în vasele dușmane și avariindu-le.

Vasele nemțești s'au îndepărtat pe la 8 și 50 minute. Focul lor n'a făcut pagubă nici într'un tun englez. O granată dușmană a nimerit într'un pluton de pioneri de-ai noștri. Alte granate au căzut între infanteriști. Pierderile acestor trupe sunt 7 morți și 14 răniți. A suferit și orașul ceva pagubă. Gazometrul a fost incendiat de focul dușman. Dintre locuitori 22 și-au pierdut viața, iar 50 au fost răniți.

În același timp a apărut și înaintea orașului Scarborough un bastiment dușman și un crucișător pancerat, cari au dat 50 de împușcături făcând pagube enorme.

În Scarborough au căzut morți 13 oameni, iar 24 au fost răniți.

Tot referitor la acest bombardament dă amiralitatea germană un comunicat oficial. Buletinul amiralității germane este următorul:

Referitor la atacul, pe care o parte din flota noastră l-a întreprins în contra coastelor engleze, putem comunica următoarele amănunte: Când ne-am apropiat de țărm crucișătoarele noastre au fost atăcate pe negură de către patru torpiloare engleze. Atacul englezilor însă n'a succes. Un torpilor l-am nimerit iar pe altul avariându-l grav l-am văzut dispărând repede de pe orizont. Am amuțit bateriile din Hartlepool și am pustiit gazometrul cu toate rezervele sale. Am văzut de pe corăbii, că în oraș s'au întâmplat explozii în mai multe locuri. În trei locuri au izbucnit in-

cendii îngrozitoare. Am nimerit turnul de veghe de pe țărm, apeductul, precum și stațiunea de semnalare de pe țărmul Witby. Câteva gloanțe svărlite de pe bateriile de pe țărm au nimerit ce e drept și vasele noastre, dar n'au cauzat decât pagube neînsemnate. Afară de aceasta în alt loc ne-a succes să scufundăm un contratorpilor englez.

Diverse.

Papa pentru orfani. Papa Benedict XV a donat suma de 100.000 lire pentru orfanii soldaților austro-ungari, căzuți pe câmpul de luptă și 300.000 pentru populația mizeră din Belgia.

Decorat. Maj. Sa a conferit cl. III. a coroanei de fier cu decorația de războiu, medicului de regiment Dr. *Ilie Câmpian*, comandantul lazaretului 1/12, drept recunoștință pentru serviciile deosebite în fața dușmanului.

Dar de crăciun. Înalt Prea Sf. Sa Episcopul Orăzii mari, Dr. *Demetriu Radu*, a dăruit suma de 100 Cor. pentru soldații răniți din spitalele din Brașov.

Din dieceza Orăzii. Ilustritatea Sa Episcopul Dr. *Demetriu Radu*, dimpreună cu Ven. Consistor, în vremile din urmă a făcut următoarele denumiri: P. O. D. Ioan Papp, protopopul Holodului, a fost numit de paroh în Ardușat; M. O. D. Victor Pop, fost adm. par. din Chet la Holod, totodată a fost însărcinat cu admin. of. protopopesc; M. O. D. Georgiu Kiss, fost adm. par. din Delani (distr. Beins) la Chet; On. George Pinte, fost coadjutor în Ardușat de adm. parohial în Delani. Cu începere de 1 Ianuarie 1915 M. O. D. Petru German sen., fost paroh în Suplac (distr. Luncei) de paroh în Pomi.

Mind székely és szász fiu. În numărul 321 a lui Pesti Hirlap cetim următoarele: Cu ocazia cuceririi orașelor Przelborz și Pietricow statul nostru major face amintire și de două regimente din Ungaria, ceea ce iarăși ne încunună cu o nouă glorie. *Sunt regimentul de infanterie 31 din Sibiu cu ostașii lui săcui și sași și reg. de inf. 34 din Cașovia...*

Minunate informații. Am vrea să ne spună P. H. cam câți săcui sunt în regimentul 31 din Sibiu? Vor trebui să întrevină azi mâne săcuii și să protesteze împotriva unui tupeu atât de fără păreche.

Insulele Falklandice. În legătură cu pierderea gravă, ce a suferit în timpul din urmă escadra germană, se amintesc și insulele Falkland, ca locul unde s'a desfășurat lupta neproportionată între flota engleză și cea germană. Insulele aceste aparțin sferei polului glacial, și erau amintite până acum, numai atunci, când se pomeniau în legătură cu vre-o expediție la polul sudic. Insulele Falkland sunt la o distanță de 600 km. dela țărmurii Patagoniei. Prin regiunile aceste tocmai acum e vară, se înțelege, că o vară rece și în Decembrie, care e luna cea mai caldă, atmosfera e cam 10° Celsius; în luna cea mai răcoasă în Iulie, termometrul arată 25°. Iarna cade zăpadă multă, iar vara

sunt dese ploile. Vânturi reci din apus îngheață orice vegetație, astfel, încât numai tușuri și arbori mai mărunți mai pot tângi de pe o zi pe alta. Grupul de insule se compune din insulele de sud și cele de vest. Trăiesc aici oi, vite cornute, cai și porci, mai ales în stare sălbatică. Din 1771 insulele sunt posesiunea coroanei engleze. La început erau nelocuite și numai în 1840 au colonizat populația, care în 1911 număra 2272 suflete.

Necrolog. † *Vasile Masca*, v.-prot. on. preot gr.-cat., a decedat în 17 Decembrie a. c. în anul 61-lea al etății și al 35-lea al fetei sale căsătorii și preoții. În mormântarea a avut loc Sâmbăta în 19 Decembrie.

— † *Horațiu Cocle Deac*, profesor, membru al secției școlare a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, pictor, ca voluntar plutonier în regimentul 63, comp. 19, „a murit moarte eroică în crâncena luptă, întâmplată la 21 Octombrie n. 1914, în înălțimile muntoase, numite Iancow, în direcția Stary-Samborului”, după știrile primite dela cunoștii de pe câmpul de războiu. Scumpul defunct ne părăsește în etate abia de 25 ani.

Odihnească în pace!

Posta Administrațiunii

Am primit și chităm abon. dela *Szilágyosolymos* pe Oct.—Decembrie 1914. — *I. N. Oláhlápos* pe Oct.—Dec. 1914. — *Rediu* pe 1914. — *Szécs* pe 1/5—31/12 1914. — *Ciuguzel* pe 1914. — *Somfaldu, Grindcristur, Răița (Fărăgău)* pe 1914. — *Hagy-mádfalva* pe 1/5—31/12 1914. — *Boos* (Cojocna), pe 1/6 1911—1/6 1912. — *Sălcud, Ciurila* pe 1914 sem. 2-lea. — *Kisnyires* p. 1914. — *Somostelec* pe 1915 sem. 1-in. — *Gurarătului* pe 1/5 1913—1/5 1914. — *Eyerer* pe 1914. — *Suciag* pe 1913. — *Valealungă (Bega)* pe 1914. — *Tenkemocsár* pe 1/6 1912—1/12 1913. — *Buduș* pe 1914 sem. 2-lea. — *Asugiul de sus* pe 1/1 1913—20/2 1914. — *Szentlázár* pe 1908—1/4 1911. — *Cib (Zlatna)* pe 1906 și 1907. — *Teaca, Arpașul de jos* pe 1914 sem. 2-lea. — *Borgótiha* pe 1914. — *Érkávás, Drag, Milășel* pe 1914 sem. 2-lea. — *Aiudul super.* pe 1914 și până în 20/5 1915.

MAI NOU.

Luptele din nord.

Budapesta, 21 Decembrie.

Atacul nostru din Carpați, în regiunea superioară a Latorței progresează bine. Spre nord-ost dela pasul Supnow, spre nord dela Krosno Tuchow și în partea inferioară a râului Dunajet, lupta continuă cu vehemență.

În Polonia sudică, situația nu s'a schimbat.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruțila.**